

קרוב אליך

גיליון 51 | י"ד מרחשוון תשע"ה | פרשת וירא

עבודת ה' ברוח חסידית

חוגגים שנה!

תודה רבה רבה
על העלון האוטנטי
הגדהים והעדין
שלכם.
אין בכם סקר,
מסכות ומתזרים.
יהדותו ה'א אמן
ותגשיבו כך!

אני מרגיש מרגוע
והנחת מרגועי בלתי נגמרת
וקרא ל"שמיני" בלתי נגמרת
למחנה צנו אלוני הניצחני בילדותי ושלמי
לאני מרגועי או כל שני

ואו... הגליונות שלכם והמילים חודרים אל
הלב, מצוררים אהבה, תשובה וטהרה.
אשריכם. תנועת כל שבת ארנון ולצדקות
מחדש כל שבוע. ישר כוח! תודה רבה על
הגליון המדהים הזה

המאמר הזה
מהפילון הישן
ואני שומע את
הפילון...
אז ניצח להפיל
ולחזק, אני מניח
שלא פשוט להוציא
אלון חזק לשוק הינו
של אלון הישן
ובכלל להוציא כל
זה חזק ובטח
חינוכי. ניצח שגול
שיש לכם הישנה
מיוחדת לי שיה
טוב!

חוגגים שנה אהרני ברנשטיין

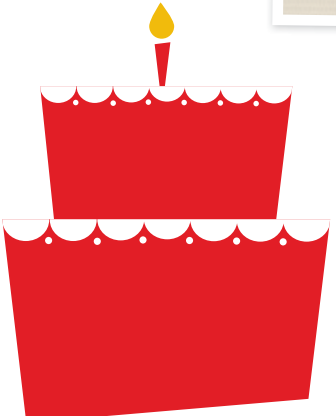
עורך
לא קל להוציא עלון וצריכה להיות סיבה טובה להתאמץ כל כך בשבילו. ובאמת למה?
בגלל שהלבבות פתוחים. בגלל שכולנו מחפשים. בגלל שהחסידות פונה אל עומק הנשמה
ומעניקה מילים למקומות עלומים. תורת הבעל שם טוב מדליקה את התפילה ומעניקה חיות
ועומק ללימוד התורה ולקיום המצוות.
הדברים ידועים. גל של רוחניות שוטף את העולם, גל של התעוררות שוטף את עם ישראל
וגל של צמאון לפנימיות שוטף את הציבור הדתי. "קרוב אליך" חוגג שנה, ותחושה של "הספקנו
המון" מתערבת עם תחושה של "בקושי התחלנו". שטף השאלות שקיבלנו מכם, הקוראים, הוכיחו
לנו שוב ושוב עד כמה עבודת ה' הפכה לאחד הנושאים האקטואליים ביותר. כבודם וחשיבותם
של החרשות, הפוליטיקה, מצב הכלכלה והעצות לחיי המשפחה במקומם מונח, והגיע הזמן
שנצליח להראות לאחרים ולעצמנו איך העבודה הפנימית היא טעם החיים, וכל השאר מחווירים
לידה. אין אקטואלי ממנה, אין עסיסי ממנה ואין קרוב ממנה. עבודת ה' היא המצרך המבוקש
בשוק. אשרי הדרך שככה לו.
החסידות היא עולם ומלואו. תורות, מסורות, תוכנות, ניגונים, סיפורים, טעמים וריחות
ובעיקר תורה שבעל פה שעוברת מדור לדור ומקבלת בכל פעם צורה וגוון חדשים. העטיפה
החיצונית כבר לא מעניינת אף אחד, אנחנו צמאים לחיות פנימית, לכנות ולאמיתיות - ואותן
אנחנו מנסים לבטא בגליון השבועי. אין כיפה אחת המאפיינת את הכותבים בעלון, כל מי
שהגורה החסידית נגעה בלבו מוזמן להיכנס ולהעניק לכולם את האות שלו בתורה.
תודה לכותבים על ההתגייסות, הפתיחות והכנות. תודה למגוון הרבנים העצום שפתחו
בפנינו את דלתותיהם ואוצרותיהם, חלקם אינם רגילים בכך כלל וכלל. תודה לכם, הקוראים,
על הפירבקים שנותנים כוח וגם על הביקורת שמורה על איכותיות ותשומת לב. תודה על אלפי
השאלות בעבודת ה', שרק את מקצתן אנחנו מצליחים לפרסם. ותודה להמון המתנדבים שיזמו
את חלוקת העלון באזורים אליהם קו החלוקה איננו מגיע.
וכמובן, תודה לה' יתברך שפותח לנו דלתות ושבילים בדרך אליו. ויהי רצון שנרגיש עד כמה
קרוב אלינו הדבר מאוד, בפנינו, בלבבנו ובמקלדתנו לעשותו. לחיים!

אמר לי ישוהו,
לשבת האחרון
הוא לא את השל
לאחר התפילה מה קרה
הספק, להתפלל בצדק
התחלתי את הוא אמר
או שנה התפלל השלם שכל
השקנו, להתפלל אותו. לא
אתו האיש את אפשר
לקבל עלון, ענין או השלם:
בשמינה, את הוא ענה
אתם שכל חוגג...
לשבת השל
רק עלון אחי.

אברוך בנות העלון "קרוב
אליו", תודה רבה על
העלון החזק שהוצאתם.
זה עלון מיוחד בלתי נגמרת, והוא
פשוט מושלם נפלא! אין להיום
הפילון אקטואלי את הרעיונות
והטוב שיש בו. מברכים כמה
בחר כזה יכול להשנות טוב.
אני מרגישה שהוא מוצר
או להפוך את השבת שלי
איותר חזקת ושלמותית
לשבת החיים. כל שאלה, כל
עניין שאלה בו, בדרך כל
כך ישירה, אלוותית ופנימית
מרגיש לי קולו וכוון, מרגיש
לי מנוח.

אמע עסעים בצעני ה' אלאו
אכמה חוזלים ונלמי את תכלו
אלאוו את באמ"ל את פלאון אלכס.
ואל של אלכ דצכי תימ עסעים
כדי לעל אמתכ ארזל ע
של...

אני חיווני אהדכיון, ובכל זאת
הגליון אליו היגיון שלכם בו
מקאלי, אכאשנה
קראי או והתחלתי! מהעומק,
מהכותבים הרציניים. ענין אליו
המאמר על הנהי מקוצק... פשוט
מסולה... בקיצור מתק אמיג' אלכס

- 6 כוונת האר"י
וכוונת הלב
התנועדות
- 2 איך מתמודדים
עם הימים הרגילים?
נשים
- 4 הגברים בונים בלילה.
תיקון הצות

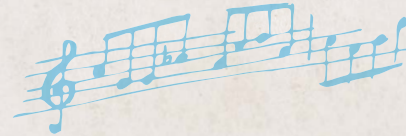
שאמיל

מנגנים את זה טובנים

טעימות מפריקט "צמאה"

אמנים שרים
את ניגוני
הרבי מליובאוויטש

אהרוני בנשטיין

את הסיפור הזה סיפר הרבי כשלימד את הניגון "שאמיל". היו שראו בו סיפור היסטורי והיו שראו בו משל לגעגועי הנשמה, שירדה לעולם הזה ממרחבים רוחניים ומצאה את עצמה כלואה בתוך עולם החומר. הנשמה של כל אחד מאיתנו, גם של הצדיקים והרוחניים ביותר, הומה למקום אחר, והניגון מאפשר לה להביע, ללא מילים, את הגעגוע. מתוך הכאב ניתן לקפוץ לביקור קטן, ולו לרגע, אל אותם שמים רחוקים, שמים אהובים.

מרחבים, מרחבים, מרחבי אל אותה נפשי. אל תסגרני בשום כלוב, לא גשמי ולא רוחני. שטה היא נשמת ברחבי שמים, לא יכולה קירות לב, ולא קירות מעשה, מוסר, הגיון ונימוס. ממעל לכל אלה שטה היא ועפה, ממעל לכל אשם יקרא בכל שם... חולת אהבה אני (הרב קוק)

משהו אומר לי שאני לא מכאן. קורא לי לחזור. לשוב למקום בו מעולם לא ביקרתי. מרחבים לא מוכרים מרגישים לי בבית, והבית שלי נדמה לי ככלא.

מהורהר ישב לו האימאם שאמיל, המנהיג הקווקזי, כשהוא מביט בחלון תאו המסורג. איך הוא נפל בפח, איך פיתו אותו הרוסים. פעם הוא היה חופשי. מלך. שולט במרחבים עצומים, נושם אוויר פסגות בהרים רחוקים. ציפור דרוו.

הרוסים באו מלמטה, ניסו להילחם ולכבוש, אך לא יכלו לו. השבטים שלו הם עזים, מלאי אומץ. יתרון הגובה וההיכרות עם השטח השתלבו בעוז רוח ובאומץ הלב והם ניצחו. והמשיכו להיות פראיים וחופשיים.

ואז הגיעה ההצעה. תעלול פוליטי שהפיל אותו בפח. ועכשיו הוא מביט בסדרגים, ונשמתו פורחת, מתגעגעת אל המרחבים ואל החופש. כשהוא כבר לא יכול, הוא פשוט מתחיל לשיר את געגועי הלב...

לשמיעת
הניגון סרוק
את הברקוד

להיכנס. להתקרב. אלוהי אב

מנוחה. אנחנו נכנסים אל תוך עשייה שאין בה שיאים, אין בה תארים, אין בה חוכמה מבריקה, אין בה בנק מטרות שצריך למלא. התפילות לא מנוגנות ברוב עם, בהתרגשות. יש כאן רק אותנו - מה שיש בנו, כלי להוסיף וכלי להחסיר ממה שאנחנו. זמן עצירה, מנוחה.

אז איך עושים את זה?

לפני הכל - לומדים שלא הכל תלוי בעשייה. לומדים להרעף על עצמנו מחשבות טובות שאינן קשורות להישגים כלשהם, אלא רק לעצם היותנו.

המורה שלי לחשיבה הכרתית למדתי שאחת השאלות המרכזיות בלימוד היא: "האם את מסכימה להתקרב לעצמך?". שאלה פשוטה, לכאורה. והתשובה עליה גם, לכאורה, ברורה מאוד - ודאי, וכי יש משהו שרוצה להישאר רחוק מעצמו? ובכל זאת, בהתבוננות כנה אפשר לגלות עד כמה אנחנו לפעמים מתנגדים ולא מסכימים. כי כשאומרים לנו "זמן מנוחה", וכשנותנים לנו כמעט חודשיים של שקט שיכול להנביע מתוכו התפתחות, למידה פנימית וצמיחה - דווקא שם עולים המכשולים, שם עולה ה"כן, אבל" - "אני מסכימה להתקרב לעצמי בתנאי שהתהליך לא ייקח יותר מדי זמן, בתנאי שהכניסה פנימה לא תכאב יותר מדי. אני מוכנה להיכנס למרחשוון בשקט בתנאי שבחנוכה בוודאות יזרח עלי אור..." וזה טוב מאוד שעולים כל המכשולים והקשיים, כי רק אחרי שמבינים אותם אפשר לתת לעצמנו תשובה פנימית שתנטרל את ההתנגדויות.

וכשההתנגדויות נחלשות, זה הזמן לשאול שוב: אז האם את מסכימה להתקרב לעצמך? האם את מסכימה לסגור את כל החלונות במחשב שלך, ולפתוח אחד חדש? חלון אחד בלבד, קצת אפרורי ומעונן אבל די מבטיח, של חודשיים שבהם את מייצרת בתוך החיים שלך יותר שקט שמאפשר גדילה, חודשיים שבהם את זוכה להתקרבות דווקא מתוך מנוחה, ולאט לאט, עם בוא הגשמים, את מתחילה לגלות בתוכך מים חיים.

הכניסה אל מרחשוון והשהייה בתוכו, על ימיו ודקותיו, נראית לפעמים כירידה גדולה, תלויה. איך צנחנו מתוך החגים מלאי ההתרגשות, התפילות, היחד, השמחה והכיסופים, הישר אל ברכות השחר החטופות בדרך החוצה לעוד יום. אל שגרה שמזינה את עצמה, מכניסה אותנו לרוטינה שלא מאפשרת לסערות, כמו גם לריגושים, לחדור אלינו. וכידוע בעולמנו, כשאין ריגושים - אין חיות.

לאהוב את עצמנו בזמן מנוחה

הנה תרגיל קטן למי שמקבל וקורא את הטור הזה במייל, עוד לפני שבת: כמה חלונות פתוחים במחשב שלך, במקביל, ברגע זה? אני מנחשת שמעל שלושה. וכמה פעמים במהלך קריאת העלון הזה דעתך אל חלון אחר - מייל שהגיע, עדכון חדשות, כל אחד וענייניו?

הפיזור הזה הוא לא אשמתנו. זה העולם שאנחנו חיים בו, שמאתגר את הריכוז שלנו בכל פעם קצת יותר. למדנו שחיות באה רק עם ריגושים. למדנו להידגע דווקא בתוך הרעשים הגדולים - השמחות, ההצלחות, אנחנו מכוונים למצוא שם את אושרנו. אנחנו מרגישים מוערכים כשאנחנו מצליחים לנוע בין כמה משימות במקביל. יש משהו מאוד מבטיח, כלומר נתון ביטחון - כשמגיעים לשיא חדש של עצמנו, כשהעשייה שלנו מייצרת רעש, כשרואים בסיוף את השם שלנו חתום על עוד הצלחה. וזה נפלא באמת, אין רע ברעשים הגדולים, במטרות הגדולות של חיינו שהולכות ומתגשמות, אין רע בזה שאנחנו הולכים ומקבלים עוד ועוד הכרה.

אבל בשביל קיום מאוזן צריך להגיע גם לצד השני. לכן, כשם שאנחנו מייצרים רעש ופיזור, אנחנו צריכים ללמוד לייצר גם שקט. מיקוד. התכווננות. להבין מהו סדר העדיפויות שלנו וללכת לפיו בלי גלישות לצדדים.

כשגרה שבין סוף תשרי ובין חנוכה אנחנו לומדים לאהוב את עצמנו גם בזמן שדברים לא קורים בצורה מרשימה. לאהוב את עצמנו בזמן

נערי

אישית

בלי עין טובה
על עצמי ועל העולם
אני לא יכול לזוז.
זה רק אני ככה?

נקודה טובה

| אביתר בנאי |

שמונה עשרה חותמים ב"מגן אברהם". פירוש נוסף הוא, שבעקבתא דמשיחא, כך קוראים חז"ל לסוף האלף השישי, ימינו אלה, אברהם אבינו, מרכבה למידת החסד, יהיה החותם, מבשר הגאולה. חסד זה מה שאנחנו צריכים.

אני חזרתי בתשובה בגלל תורה רפ"ב של רבי נחמן. פתאום בא משהו ואמר לי, "אתה טוב", "יש בך נשמה אלוקית, חזקה, טהורה". זה שבר לי את הלב, המיס את לב האבן, נזכרתי. כל כך הייתי צריך את היד הזאת החמה שהושטה אלי.

נכון, יש לי נשמה טהורה, וכל מה שעשיתי לא פגע בה באמת, יש בי משהו שהוא למעלה מהרע שבי. אני אהוב, במקור שלי אני טוב גמור. אנחנו דור שאם מוכיחים אותו הוא נשבר ומסתלק. כשרואים את הטוב, כשמזכירים לי את הנקודה האלוקית, הענקית, ששוכנת בקרבי, אני מצליח לנשום ולהתקדם קצת. בלי עין טובה על עצמי ועל העולם אני לא יכול לזוז. זה רק אני ככה?

אברהם, אברהם, למד אותי לאהוב. לבטוח בזולתי, לראות את הטוב שבסובבים אותי, לראות את הטוב שבי, לראות טוב.

אברהם אבינו יוצא להציל את לוט.

רבי נתן מברסלב מסביר שעיקר הגאולה, הפרטית והכללית, היא על ידי שנלמד זכות, על עצמנו ועל זולתנו. אברהם אבינו, איש החסד, שעינו טובה על כל אדם, גוי או יהודי, טוב או רע, צדיק או רשע, יוצא להציל את בן אחיו, את לוט, כי הוא יודע שבתוך הלוט והערפל, החושך והגסות והחטא, שוכנת נקודה יקרה, קדושה, אהובה זכה ומופלאה. והוא יוצא להציל את לוט החוטא. אברהם אבינו ראה בתוך לוט את רות המואביה ואת דוד המלך, צאצאיו. ויוצא לאהוב את בן אחיו הרע.

עיקר הגאולה, הפרטית והכללית, היא שנראה את הנקודה הטובה השוכנת בקרבנו ובקרב זולתנו.

ילדינו, שכנינו, המתנגדים לנו, החרדים, החילונים, הדתיים-לאומים, המנהיגים שלנו, כולם, לחפש ולמצוא את הנקודה הטובה הטמונה בכל מצב ובכל אדם ובכל מקום.

חז"ל אומרים שהקדוש ברוך הוא אמר לאברהם אבינו "בך חותמין". הפירוש הרגיל הוא שאת הברכה הראשונה בתפילת

אביתר, אברהם ושולי עם ניגוני הרבי

להרגיש ולהתרגש!

י"ח-י"ט בבסלו
בנייני האומה ירושלים

לראשונה!
ימים נפרדים לגברים ולנשים

לרכישת כרטיס והורדת חוברת האירוע: 19kislev.co.il

המרצה יושב בביתו, הלומדים בביתם, ובעזרת מחשב וחיבור אינטרנטי מתחברים כולם למרחב הווירטואלי שבו מתנהל השיעור

"המכללה הווירטואלית לחיים". לא מדובר פה בניסיון לקדם את הקריירה האקדמאית או המקצועית, אלא בהעצמה אישית וברכישת כלים לאיכות חיים. במסגרת "המכללה", הצופים הופכים לתלמידים אקטיביים. במקום להסתפק רק בשיעורים המוקלטים והקצרים הנמצאים באתר ולהישאר פסיביים, יכולים הגולשים ליהנות מחוויית לימוד בכיתה וירטואלית, אליה ניתן לגשת מכל מקום בארץ ובעולם - וכל זאת מבלי לצאת מהבית. המרצה יושב בביתו, הלומדים בביתם, ובעזרתם של מחשב וחיבור אינטרנטי מתחברים כולם למרחב הווירטואלי שבו מתנהל השיעור. בלי להזמין בייביסיטר, בלי לחפש חנייה, בלי לשלם על דלק ואפילו מבלי לוותר על ספל הקפה החביב עליהם... ממש כמו בכיתה רגילה, אפשר לראות את המרצה ואפשר לשאול שאלות.

הקורסים עוסקים בתחומים רלוונטיים, ביניהם "חשיבה הכרתית" על פי שיטת ימימה, המועבר בין היתר על ידי ר' מיכי יוספי ועידית שלו, וחינוך על פי "גישת שפר" אותו מעבירה מיכל זגרון. כיום רשומים למכללה כמאה וחמישים לומדים, ובקרוב יפתחו כיתות נוספות בנושאים מגוונים, כגון: זוגיות, הורות, קואוצ'ינג (אימון אישי) ואף קבוצות תזונה והרזיה של סטודיו C ברוח יהודית.

מוטלת על כולנו

מרבית הארגונים העוסקים בפיתוח זהות ותודעה יהודית התבססו מאז ומעולם על הקשר האישי, שאינו בר תחליף. האם האינטרנט מציע בשורה חדשה, האם אין עוד צורך בקירוב המבוסס על יחסים אישיים? כמובן שלא. אין תחליף לא לשיחה האישית מלבד אל לב ולא להזמנה הספונטנית של חברים ושכנים לסעודת שבת. ערוצי התקשורת הייעודיים מצליחים להגיע אל אלו שצריכים לפתח אמון כלפי מייצגי התורה. בחמש דקות של צפייה ניתן להעביר אדם תהליך רגשי ולעורר אצלו הזדהות, ואפילו כמיהה.

המשימה הגדולה שהערוץ לקח על עצמו היא לבנות את "כבוד הדת וחיבתה", כדבריו המפורסמים של הרב קוק. חזרה בתשובה צריכה להתחיל מהסרת המסווה של הבערות ושל הטינה ביחס ליהדות. ככל שירבו הצופים שמזהים את עצמם ואת רצונותיהם באנשים המשוחחים איתם דרך המדיה, כך הם ילכו ויאבדו את התנגדותם לחיי תורה ומצוות. משם והלאה, העבודה מוטלת על כולנו.

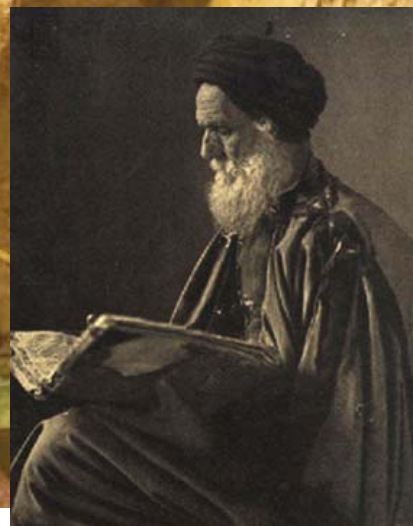
כבר ארבע שנים שערוץ "אורות" פועל ברחבי הרשת ומשפיע דרך המדיה על אלפי צופים מדי יום. הערוץ הינו אתר אינטרנטי עצמאי שהוקם על ידי ארגון "ראש יהודי", מתוך הבנה שפעילות בשטח אינה מספיקה על מנת להשיג את מטרת התנועה ולהפיץ יהדות רבים. כיום מבלה אדם ממוצע מספר שעות ברשת האינטרנט: גלישה באתרי חדשות, קריאת דואר אלקטרוני, עבודה ותחומים נוספים. לכן זה היה טבעי שהרשת תהפוך גם לכר נרחב לשיעורים ולהרצאות של ארגוני קירוב. ערוץ אורות מתייחד בכך שהוא מציע לא רק שיעורים אלא סדנאות והרצאות הפונות בסגנון שווה לכל נפש. על אף הימצאותו באוויר זמן מועט יחסית, הערוץ כבר הצליח לגבש קהל יעד רחב, להגיע לתודעה הציבורית ולהתבסס כערוץ איכותי, מעניין ורלוונטי.

הרב והפרופסור

אחת התכניות הנצפות בערוץ נקראת "הרב והפרופסור", בה מארח ד"ר אלעזר שטורם את פרופסור קרלו שטרנגר ואת הרב אורי שרקי לדיונים על נושאים מדיניים, דתיים, פוליטיים וחברתיים, המעסיקים את החברה הישראלית וקשורים לזהות היהודית שלה. בקרוב ישיק הערוץ סרטונים ובהם שיחות אמוניות מרתקות בין הרב שרקי וד"ר תומר פרסקו. בנוסף, ישנן תכניות דיוקן שבהן חושף הערוץ "פיסות חיים" המפגישות את הצופה עם האפשרות לחיות חיי אמונה בדור שלנו. בימים הנוראים, לדוגמה, הועלתה כתבה על רון שלום, אחד האנשים המצחיקים בארץ, הידוע בכינויו "הרון הרון" בתכנית הרדיו של דידי הררי. מפתיע לראות כמה אמונה חבויה באנשים שכלפי חוץ נראים רחוקים ממנה. בנוסף, מציע הערוץ שיעורים ביהדות לאנשים המבקשים מענה לשאלות החיים. שיעורים על חיי משפחה ובחינוך ילדים שמעבירים הרב יוני לביא, ד"ר מיכאל אבולעפיה, הרבנית אהובה צוקרמן; שיעורים בשיטת ימימה, אשר זוכים לפופולריות רבה, שמעבירים עידית שלו ואיתמר פרלמן; שיעורים בקבלה מפי הרב עזרא שיינברג והרב מאיר כהן, ועוד.

המכללה הווירטואלית לחיים

בשנים הראשונות, האתר כלל בעיקר תכניות לצפייה באורך של חמש דקות. לאור פניות ציבור הגולשים - החל ערוץ "אורות" להציע לגולשיו תכנים וחויית לימוד מעמיקה ועשירה יותר. על ידי שימוש באחת הטכנולוגיות המתקדמות בעולם, ייסדו אנשי הערוץ את

תיקון חצות

| צביקי זקס

באמצע הלילה, כשהעולם נח מזעפו ומרוצתו, מתעוררת השכינה ומבכה את גלותה • יחד איתה קמים עובדי ה'. בנוסחים ובניגונים שונים, מכוונים כולם את ליבם בתפילה שלא מופיעה ברוב הסידורים • מאיפה הגיע תיקון חצות, כיצד הוא התפתח ומה עושים איתו כיום?

לילה, על כל פנים לא יפחות מפעם אחת בשבוע לפני שבת. בדורות האחרונים מצאנו כי חסידי חב"ד נוהגים, על פי הוראת הרבי מליובאוויטש, להחליף את התיקון בלימוד חסידות, וזאת כיוון שבדורנו יש להמעיט את התשובה מכוח המרירות ולהגביר את התשובה מתוך שמחה.

לתפילה על החזרת השכינה ועל הגאולה. את המעבר הזה מבטאים גם בצורה סמלית. בעוד את תיקון רחל אומרים בישיבה על הארץ, באמירת תיקון לאה קמים מן הרצפה. האר"י כתב שראוי לאחר אמירת תיקון חצות להמשיך ולעסוק בתורה עד אור הבוקר. סדר התיקון של האר"י הודפס בסידורים ובעקבות כך

” בכל לילה קול בכייתה של השכינה בוקע משמי שמים ועד תחתיות ארץ. ובחצות הלילה נכנסת השכינה אל בית קודשי הקודשים, מקום מושבה, ורואה כיצד הוא חרב וטמא וגועה בכייה - איה בעלי, היכן הקדוש ברוך הוא שהיה מתייחד עמי בכל לילה בשעה זו. כמה שמחה וחדווה ודביקות היו בשעה זו בכל העולמות. באותה שעה בא אליה הקדוש ברוך הוא ומנחמה ואומר לה 'מנעי קולך מבכי ועינייך מדמעה, כי יש תקווה לאחריתך'” (זהר הרש, איכה). כך מתאר ומסביר הזהר את עניינו של תיקון חצות, במאמר אחד מיני רבים המצויים בזהר, או כפי שאמר השל"ה הקדוש - אין פרשה בזהר שלא מדובר בה על תיקון חצות.

תיקון למול קודש הקודשים

בכל יום חמישי בחצות, עורכים מקובלי ירושלים תיקון חצות בבית הכנסת של הרב גץ זצ"ל, רב הכותל המערבי לשעבר, שנמצא בתוך מנהרות הכותל - אל מול מקום קודש הקודשים. במקום הזה, הקרוב כל כך למקום המקדש, כשעוברים דרך האולמות התת-קרקעיים והחצי חשוכים בהם ניכרים עדיין אותות החורבן ושרידי הפאר שקדם לו, אפשר לחוש ביתר קלות את צער החורבן ולהתחבר לבכייה של השכינה.

את התיקון מנהל הרב בניהו שמואלי, ראש ישיבת המקובלים "נהר שלום". בכניסה לבית הכנסת חולצים את הנעליים, מתעטפים בשק ומניחים אפר על הראש. מתחת הספסלים מחכים שרפרפים נמוכים עליהם יושבים כולם ופוצחים באמירת התיקון. התיקון נאמר בנוסח ספרדי, ללא בכיות, אך בנעימה הבוקעת את הלב ומדהדרת את קולה של השכינה המבכה על בנייה.

נרמה שאין כמו המעמד הזה לפתיחת הלבבות לאחדות נפלאה של השתוקקות משותפת לדביקות בה'. לבוש השק מחפה על הבגדים השונים, האפר מעמעם את ההבדלים בין הכיפות והכובעים. כאן כולם בניה של אותה אמא, הבאים להתחנן אליה - 'מנעי קולך מבכי ועינייך מדמעה, כי יש שכר לפעולתך ויש תקווה לאחריתך'.”

לבוש השק מחפה על הבגדים השונים, האפר מעמעם את ההבדלים בין הכיפות והכובעים. כאן כולם בניה של אותה אמא

התחילה אמירתו להיות נפוצה בקרב כלל הציבור. גדולי האחרונים, הנודע ביהודה והחת"ם סופר העירו שבנעוריהם הייתה אמירת תיקון חצות נפוצה אצל כל הציבור, מתלמידי חכמים ועד עמי הארץ. גם הבעל שם טוב הפליג בחשיבותו של תיקון חצות, עד כדי כך שאמר שעדיף להפוך את הימים ללילות על מנת להצליח לקום בחצות (צוואת הריב"ש כו-כז).

בכתבי החסידות לקחו את עיקר עניינו של תיקון חצות לתיקון הנפש, ואופיינית לכך המימרא של רבי אורי "השרף" מסטרליסק שחידש ש"חצות" פירושו "לחצות", לחלק את הלב ולהפריד את הרע מן הטוב שבו (אמרי קודש סטרליסק). בהתאם לזה, בחלק מן החסידויות מקפידים יותר על אמירת הוידוי שבקריאת שמע בעל המיטה. חסידי ברסלב עד היום מקפידים מאוד לקום בחצות הלילה, לערוך את התיקון וללמוד תורה עד תפילת ותיקון. בעל התניא קבע ב"אגרת התשובה" שתשובה תתאה צריכה להיות בתיקון חצות, ומי שאי אפשר לו בכל

אם את שלוש התפילות שבכל יום תיקנו שלושת האבות, הרי שאת תיקון חצות תיקן דוד המלך, שהיה קם מדי לילה בדיוק בחצות על מנת להתפלל, להורות ולשבח את ה' ולעסוק בתורה, כפי שמתארת הגמרא במסכת ברכות. בניגוד לשלוש התפילות שנקבעו על ידי חז"ל כחובה שמוטלת על כולם, את תיקון חצות השאירו כנהגה של רשות; או כפי שניסח זאת השולחן ערוך בסימן הראשון שלו - "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש'.”

לחצות את הלב

תלמידי האר"י ז"ל כתבו בשמו שקיבל מאליהו הנביא את סדר התיקון. על פי סדר זה יש לתיקון שני חלקים. הראשון, המכונה "תיקון רחל", מתחיל בוידוי ולאחריו מזמור "על נהרות בבל" ו"מזמור לאסף" ולקט פסוקים העוסקים באבל על החורבן. האשכנזים הוסיפו לתיקון רחל עוד חמש קינות של בכייה על הגלות. אחרי "תיקון רחל" אומרים את "תיקון לאה", המבטא את המעבר מבכי על החורבן

יש אפשרות להתפלל בכל מיני דרכים. מאלה שמתפללים בסידור הרש"ש ועד אלה שמתפללים בסידורים אחרים, יש המון דברים גדולים ועמוקים בזה. אך האם אני יכול להתפלל תפילה פשוטה שבפשוטות? תפילה שהיא בדרך של תינוק קטן, ילד קטן. איך הוא מתפלל? יש לו סידור, הוא יודע לקרוא והוא מתפלל. זו תפילה שלא מביאה בחשבון לא כוונות של עולמות עליונים ולא כל מיני סודות.

הרמב"ם היה אחד האנשים הבודדים בהיסטוריה שלנו שהיה לו חוש פנימי ועמוק לסדר. אין עוד ספר יהודי באורך של הי"ד החזקה, שיש בו סדר, באופן שיש בו מערכים מסודרים. בדרך כלל נראה שכתובה כזו היא כתיבה משפטית-טכנית, אבל אפשר לראות שבסיומי ההלכות הוא מרשה לעצמו להתפייט. את האש שלו הוא לא רצה להראות ברבים, אז היא מכוסה בשכבות של קרח. אבל זה לא אומר שלא הייתה אש בפנים. בסוף הלכות סוכה, למשל, הוא מדבר על המדרגה של השיר ולרקוד לפני הקדוש ברוך הוא. מי היה מתאר שיהודי כמו הרמב"ם ידבר על דברים כאלו.

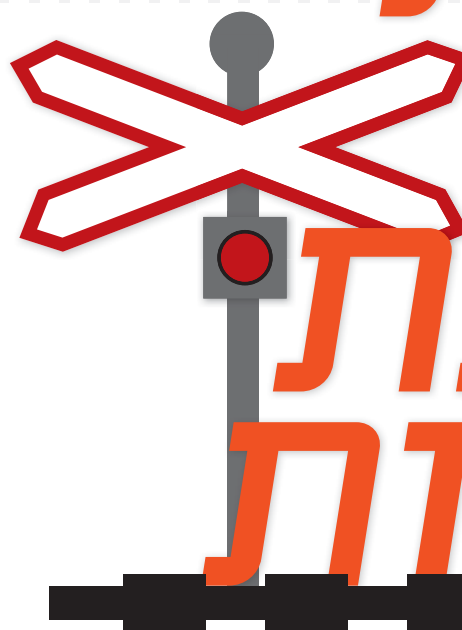
יש כל מיני אנשים שמביעים כל הזמן התרגשות ולי זה דווקא נראה שלהפך, בפנים זה הרבה פחות חזק. **לא כל מי שצועק באמת מתרגש, ולא כל מי שמדבר בשקט מדבר בהכרח ממקום עמוק ואמיתי. זה עניין של אופי וניסיון, מה שיש בפנים לא תמיד משתקף בחוץ. מישהו אמר פעם שאמת היא דבר יקר, ולכן אנשים חוסכים בה.**

גם הרמב"ם, שזה לא מתאים לו, פותח את ספרו בשם הוי"ה. אומרים על כל מיני אנשים ש"אין תוכו כברו" ואני חושב את זה גם על הרמב"ם, אבל לא כמו שהמשכילים חשבו. הם חשבו שמבחוץ הוא היה דתי, אבל מבפנים הוא היה כמוהם, ללא אמונה. ואני חושב שלהפך - בתוכו הייתה לא רק הבחינה של הקיום, אלא גם חוויה פנימית גדולה.

סיפרו פעם על איזה צדיק שעמד לעשות קידוש והיד שלו רעדה כל כך עד שכל היין נשפך. תקפה אותו יראת הרוממות. לא שזה קרה לו פעם אחת, תמיד הייתה לו יראה, אבל ברוב הפעמים הוא יכול היה להתאפק ולהחזיק את הכוס ישר. הרמב"ם פותח ב"יסוד היסודות ועמוד החכמות". כאן הוא לא יכול היה להתאפק. אני לא יודע מה יוצא מזה, אבל בנקודה הזו יש את כל מיני הכוונות, גבוה מעל גבוה.

השאלה היותר עמוקה היא אחרת, נניח שאני יודע את הכוונות ואומר אותן כראוי, אז מה? על הדורות שעסקו בנסתר, בזמן התנאים שעסקו שנסתר, במה שקורין מעשה בראשית ומעשה מרכבה, אנחנו לא יודעים הרבה. אנשים שירדו במרכבה לא היו אלו שלמדו פסוקים או תיאוריות אלא היו אנשים שבאיזה אופן עוברים בעצמם את העניינים הללו.

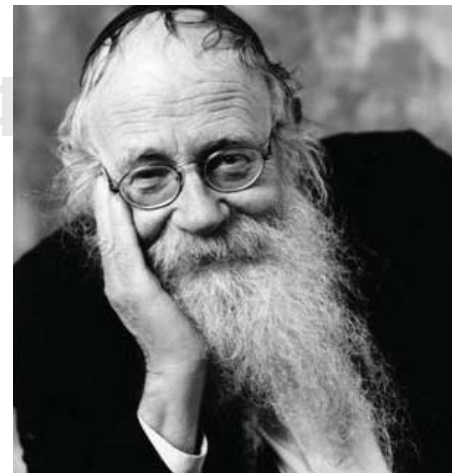
כוונות האר"י ורתנועת הרבנות

להתפלל כמו ילד יכול להיות קשה יותר מלהתפלל עם כוונות האר"י

תפילה היא כמו טיול, הנופים והצלילים משתנים ועמם גם תחושת הלב

אי אפשר להסתפק במילים של כוונה וגם לא במרשמים של כוונה. צריך להתכוון באמת, וזאת עבודה

בשיתוף ארגון "שפע" הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

אחד מבעלי התוספות, רבי שמשון מקינון, היה אחד מהראשונים שחיבר ספר חשוב על כללי הש"ס. פעם ניסו להסביר לרבי שמשון מה העניין של תפילה על דרך הסוד. בתגובה הוא אמר שהוא מתפלל "לדעת זה תינוק". הוא רצה להתפלל כמו תינוק. כותבים כל כך הרבה ספרים על דרך הדרש והסוד והוא אומר: אני לא רוצה את זה.

התנועות

התפילה לא מפריעות לי אלא עוזרות לי. מצד אחר, כשאני לא בעת צרה המילים לא מדברות אלי ככה. נניח שאני רוצה לעשות את זה "על דרך התינוק", זה לא פשוט לעבור ממזמור אחד של תהילים לשני. זה לא פשוט, משום שיש מזמורים שהולכים באופן אחד לכיוון אחד, ויש באופן אחר. אני רוצה ללכת עם התפילה כמו שהולכים עם מנגינה. כמו שיש למנגינה כמה חלקים, חלק מוקדם ומאוחר, חלק עליו וחלק עצוב, ואני הולך איתה. באותו אופן, אם צריך ללכת עם הסידור הוא הולך מעולם לעולם, הוא לא נשאר במקום. הוא עובר מעולם אחד לשני לשלישי. זה מחייב אותי לראות ולעבור כל מיני שינויים. יש כאלה שיכולים לעשות זה בקלות ובפשטות. הוא לוקח את הדבר וזורם עם המזמור הזה. אם אדם אפילו הולך לטייל הוא יכול לעבור דברים כאלה. חווית חוויה דומה, פה יש דבר כזה, שם יש אחר, וכל אחד דבר בפני עצמו. ההרגשה שיש לי כלפי דשא, מפל מים, סלע, כל אחד הוא דבר בפני עצמו. באמת עוברים את המעבר. להסתכל על כל דבר זאת חוויה בפני עצמה וזה לא דבר רע. אף על פי שאני מתפלל עם הסידור אני רוצה ללוות אותו עם הרגשה פנימית. במזמור האחרון בתהילים, כל אחד מהפסוקים האלה, "הללוהו במינים ועוגב" וכו' זה סוג אחר של נגינה. צלצלי שמע וצלצלי תרועה ומינים ועוגב ותוף ומחול זה לא אותו דבר. כל אחד הוא דבר בפני עצמו. אם אני רוצה לשיר לה' בכל אחד מהדברים, תארו לעצמכם שכל הכלים האלה, כולם נמצאים במזמור אחד קטן. **האם אני יכול להרגיש בתוכי שכל אלה שרים? אני עובר לכלי אחר, הם לא עומדים בסתירה, האם אני יכול לנגן בכלם בבת אחת? זאת עבודה. זאת עבודת התפילה.**

עיר. הם שואלים מה זה עיר, והוא מסביר, כי הם בחיים לא ראו עיר. ושוב שואלים "מה זה ברסלב?", "זו עיר", "אבל אמרת שלובלין היא עיר?!"

שואלים אותו "מה אתה עושה?", "סוחר. קונה משהו בזול ומוכר ברווח". והוא מראה את הפנקסים שלו שכתוב בהם שקנה כך וכך מטרים של אריג ומכר במקום פלוני ברווח מסוים. אז שואלים אותו: "למה אתה צריך להתייגע כל כך ולהיות עייף ורצוף, אתה יכול לרשום בספר שקנית ומכרת לובלין וברסלב ועשית רווח כזה וכזה וזהו, ותחסוך את הטרחה!".

אם אדם כתב בספר "עשיתי כך וכך". האם הרווחתי משהו? לא. אני צריך לעבור בדרך ובעצמי, ואם לא עברתי סימן שרק רשמתי בניירות וזה לא מעלה ולא מוריד. אם תסתכלו על ספירת העומר בסידור הרש"ש כל אחד מהמים זה עניין ארוך שלוקח זמן ושצריך לכוון בו. יש מי שחושב שעצם האמירה היא משהו שפועל, השאלה היא האם זה באמת פועל.

אם אני נותן מרשם רופא למישהו, הוא אומר על המרשם: "כיוון שפה רשומה הרפואה, אבל את המרשם עצמו זה ירפא אותי". אצל החבשים האמינו מאוד בדברים כאלה. חולה היה אוכל חתיכה של ספר קדוש. יש סיפור על אחד המלכים של חבש שמת מאכילה של כל ספר מלכים. אם מישהו אוכל את כל מרשמי הרפואות שלו יכול להיות שזה טוב יותר מהרפואות אבל לא בטוח שזה פועל כמותן.

כשלאדם באמת מוטל דבר לפניו, צוואה מונחת על לבו או להפך, איזו שמחה גדולה, הרבה פעמים יוצא שהוא מתפלל, והדברים מסתדרים ומדברים אליו. בעצם אני מתפלל ועם כל זה, המילים של

נניח שיש בן אדם שמכיר את לוח הרכבות, האם זה אומר שהוא נוסע ברכבת? אחד הרבנים האחרונים של העיר לובלין, היה איש עם מוח יוצא מן הכלל והוא ידע כמה שפות. כשהוא היה פה בארץ הוא היה אחד מאלה שהתנגדו לרב קוק, מצד השמרנות. היה לרב הזה בן, שהיה מוכשר מאוד אבל בכלל לא שייך לעניין הזה. הבן היה דוקטור ופילוסוף ובעל שפה. הוא היה חי בשוויץ ומדי פעם היה מגיע לבקר את אביו, והיה דואג שתהיה לו חתימת זקן בזמן הביקור. האב היה שואל: "נו יענקל'ה, מתי אתה מתחתן?" והוא היה עונה שעדיין לא מצא את הראויה, ובו בזמן הייתה לו אישה גויה.

יום אחד הבן חזר מניו יורק וסיפר שהוא נסע לכאן ולשם, שאל אותו האבא: "איזו רכבת לקחת?" והבן ענה. אמר לו האבא: "חבל, היית צריך לקחת את הרכבת כאן ושם, והיה לך קצר יותר". האבא מעולם לא ביקר בניו יורק, והבן שבכל זאת היה אפיקורס הלך לברוק את זה, והאב אכן צדק. הוא שאל את אביו: "מעולם לא היית שם, איך אתה יודע?", ענה האב: "ראיתי את מפת הרכבות של ניו יורק, ומשם אני זוכר".

האישי שמבין את מפת הרכבות על בוריה, יודע שברכבות יש כל מיני דברים. האם הוא באמת היה וראה? לא. האם הוא נסע? לא. אם אדם נמצא במדגה שהוא מדבר עליה - זה דבר אחד, אבל אם לא - השאלה היא לאן הוא הולך.

תלמיד של בעל התניא מביא משל: **סוחר אחד תעה בדרך והגיע לכפר נידח. ואנשים שם שואלים אותו "מה אתה עושה?" והוא אמר להם שהוא יצא מלובלין והוא נוסע לברסלב. והם שואלים אותו "מה זה לובלין?" והוא אומר שזו**

הרב שבתי סלבטיצקי והרב עדין אבן ישראל

בהתוועדות שכולה נשמה

י"ט כסלו תשע"ה
בנייני האומה ירושלים

להורדת חוברת האירוע: 19kislev.co.il

**סרקו את הקוד
להצטרפות
לרשימת
התפוצה**

נשים בשאלה

שו"ת
הרב יהושע שפירא
ראש ישיבת רמת גן

מהו המקום של הדמיון בעבודת ה'?

המעלה הגדולה ביותר של עובדי ה' היא פסגת מסילת הישרים: רוח הקודש והנבואה. הנבואה נגלתה לאדם על ידי כוח הדמיון, כמו שאומר הכתוב "וביד נביאים אדמה". וכך גם תוכן הנבואות עצמן.

רבי יהודה הלוי אומר שאדם צריך לצייר לעצמו את המעמדות הגדולים של יציאת מצרים, מעמד הר סיני, השראת השכינה במשכן ובמקדש. ככל סיפור, גם סיפורי התורה מציתים את הדמיון שאמנם יכול ללכת לעניינים תפלים ונמוכים ואז הוא משפיל את האדם ואת אחיזתו בקודש, אך הוא יכול גם לרומם אותו ולצייר לפניו את הרוממות האלוקית של אותם מעמדות.

אי אפשר לעבור את ליל הסדר בלי לדמיון את השעבוד, הגאולה וגילוי השכינה. גם כל האמנות המעטרת את ענייני הקדושה משתמשת בעולם הדמיון על עושר גווני.

אני ביישן מאוד. האם זאת מידה טובה או שעלי לתקן את עצמי?

רבותינו אומרים שמי שנולד במזל מאדים יהיה שופך דמים, ואף על פי כן עדיין יש לו בחירה - להיות רוצח או להיות שוחט. לקחת את כוחותיו למקום שאיננו טוב או להשתמש בהם לטובה. ואם הדבר נכון אצל שופכי דמים, על אחת כמה וכמה שהוא נכון לגבי הביישנים. הבושה היא מידה טובה שהצטיינו בה ישראל, "ביישנים, רחמנים וגומלי חסדים". יחד עם זאת, גם הבושה לעתים אינה במקומה, כמו שהשולחן ערוך אומר מיד בפתחה: שאדם לא צריך להתבייש מן המלעיגים עליו כשהוא מקיים תורה ומצוות אלא להיות עז כנמר, מלא גבורה וביטחון עצמי. אבל בהליכות החיים, הביישנות היא מידה טובה, סמוכה אל הענווה שהיא עטרת כל המידות הטובות.

התחלתי ללמוד בישיבה השנה. איך אוכל ליהנות יותר מלימוד הגמרא?

הבהירות היא תנאי גדול לשמחת הלב. כשסוגיה מטושטשת, ולא זוכרים טוב, היא גורמת למועקה. כשהיא חדה ובהירה, כשחלקיה משוננים היטב, מתווסף לה טעם ביתר קלות.

שנית, כשם שאין אדם לומר אלא ממקום שלבו חפץ, כך הוא צריך למצוא את המתאים לחפץ לבו בסוגיה שהוא עוסק בה, ובלבד שיכוון לבו לסוגיה ולא לסברות כרסו.

אחרון חביב, ככל שאדם מעמיק בערכה של תורה ובדברי רבותינו הראשונים והאחרונים, וזוכה ללמוד אותה מתוך הבנה שהיא המאור הגדול שעל ידה חי העולם, ועל ידה האדם דבק בה' יתברך, ממילא הוא מתמלא שמחה בלי גבול.

יש לך שאלה בענייני ה'?
054-4530951

**לתגובות, יצירת קשה, פרסום
הצטרפות לרשימת תפוצה:**
info@qarov.org | 054-4530951
חפשו אותנו בפייסבוק! **קרוב אליך**
העלון טעון גניזה

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות
ת.ד. 52589 רמת גן
עורך: אהרונ ברגשטיין
הגהה וייעוץ: אלומה לב
עיצוב: סטודיו דוסה | www.Dosa.co.il

קרוב אליך

ות! החלו העבודות! החלו העבודות! החלו העבודות! החלו העבודות!

חריש

דירת 4 חדרים + גינה

דירת 4 עם מרכסת 80 מטר

דופלקס גג 4 חדרים

דופלקס 6 חדרים

טובולסקי 1-700-500-555
www.bemuna.co.il

באמונה
בנינו לכם קבוצה

חריש הדבר הבא של הציונות הדתית

עמותת רכישה
במחירים אטרקטיביים